

แบบสรุปกิจกรรมพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
Continuous Quality Improvement (CQI)

การพัฒนางานบริการทางการแพทย์แผนไทยโดยการใช้ยาพอกเข้าสมุนไพรรใน
ผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อม

ปีงบประมาณ ๒๕๖๔-๒๕๖๖

จัดทำโดยหน่วยงานแพทย์แผนไทย

โรงพยาบาลประจักษ์ศิลปาคม
อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

๑.ชื่อผลงาน/โครงการพัฒนา : การพัฒนางานบริการทางการแพทย์แผนไทยโดยการใช้ยาพอกเข้าสมุนไพรมนไพรในผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อม

๒.คำสำคัญ : การพัฒนางานบริการทางการแพทย์แผนไทย, การใช้ยาพอกเข้าสมุนไพรมนไพรในผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อม

๓.สรุปผลงานโดยย่อ : โรคข้อเข่าเสื่อมเป็นโรคที่พบได้บ่อยมากในผู้สูงอายุ ทำให้เกิดอาการปวดเข่า บวมแดง ร้อน เข่าฝืดยึด มีเสียงดังในเข่า ไม่สามารถประกอบกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ ซึ่งมีความรุนแรงมากน้อยต่างกันไป สาเหตุมีหลายประการ เช่น ผลสะสมจากความเสื่อมและการใช้ข้อเข่าที่ไม่ถูกต้องตั้งแต่วัยหนุ่มสาว การที่มีน้ำหนักตัวมากทำให้เข่าต้องรับน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวในทุกขณะที่ก้าวเดิน หรือเคยได้รับอุบัติเหตุบริเวณข้อเข่ามาก่อน บางรายเคยมีการอักเสบติดเชื้อ หรือโรคไขข้อบางชนิด เช่น โรครูมาตอยด์ เป็นต้น ผู้ป่วยที่มีอาการปวดเข่ามารับการรักษาด้วยการพอกเข้าที่คลินิกแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลประจักษ์ศิลปาคม ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๔ – มิถุนายน ๒๕๖๖ จากสถิติพบมีผู้ป่วยเข้ารับบริการจำนวน ๑๐, ๒๐, ๒๕, ๓๐ และ ๓๕ คนตามลำดับ พบว่าจำนวนผู้ป่วยมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ยังมีผู้ป่วยจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการได้ จึงได้มีการให้บริการเชิงรุกตามตำบลต่างๆในอำเภอประจักษ์ศิลปาคม

ปัจจุบันการรักษาโรคข้อเข่าเสื่อมยังไม่ได้รับการดูแลอย่างจริงจังแม้แต่วัยผู้ป่วยก็ยังขาดความรู้ในการดูแลตนเอง และมักจะหันไปพึ่งยาซึ่งการรับประทานยาเป็นเวลานานทำให้เกิดอาการข้างเคียงและมีผลเสียต่อร่างกาย ดังนั้นการบำบัดแบบไม่ใช้ยาหรือการบำบัดด้วยการแพทย์ทางเลือกจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจในการรักษาโรคข้อเข่าเสื่อม

๔.ชื่อและที่อยู่องค์กร : คลินิกแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลประจักษ์ศิลปาคม

๕.สมาชิกทีมงานคุณภาพ : นางสาวณัฐริญา กาฬพงษ์ (แพทย์แผนไทย) งานแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลประจักษ์ศิลปาคม

๖.เป้าหมายของการพัฒนาระบบ :

- ๑.เพื่อให้ผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุ อาการ และการดูแลตนเอง
- ๒.เพื่อบรรเทาอาการปวดเข่าแก่ผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อม
- ๓.เพื่อลดการใช้ยาแผนปัจจุบันในผู้ป่วยที่มีอาการปวดข้อเข่าในโรงพยาบาลประจักษ์ศิลปาคม

๗.ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ : จากการประเมินผลการดำเนินงานพบปัญหาและอุปสรรคดังนี้

- ๑.ยังไม่มีแนวทางคู่มือการดูแลผู้ป่วยและการคัดเลือกผู้ป่วยเข้าร่วมคลินิกเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
- ๒.ยังไม่มีการทำบันทึก-ส่งต่อข้อมูลแก่เครือข่ายเพื่อติดตามอาการและรักษาผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง
- ๓.ประชาชนยังเข้าไม่ถึงบริการเนื่องจากผู้ป่วยส่วนมากเป็นผู้สูงอายุทำให้การเดินทางลำบาก

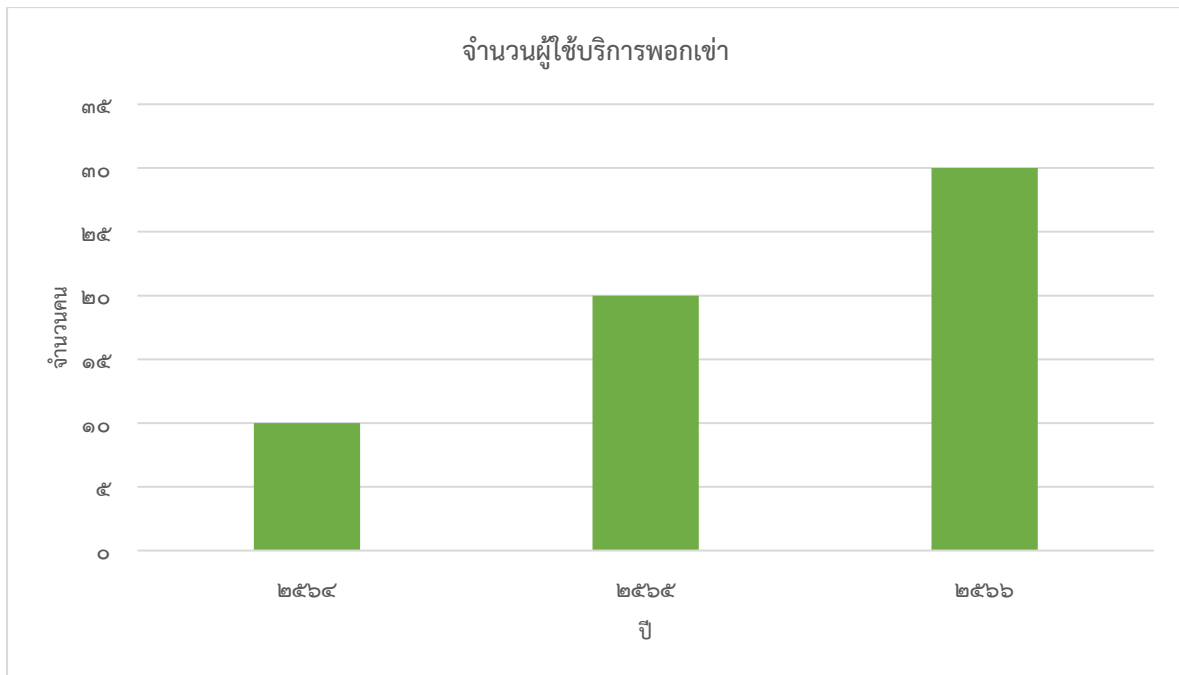
๘.การเปลี่ยนแปลง :

๑.มีแนวทางคู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม เพื่อใช้ในการค้นหา คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และการดูแลรักษา การประเมินเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒.มีระบบการดูแลผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมเป็นไปตามเกณฑ์ มีการติดตามและรักษาผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง

๓.มีการขยายเขตพื้นที่บริการไปตามตำบลต่างๆในอำเภอประจักษ์ศิลปาคม

๙.การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง :

**พบว่าแนวโน้มการเข้าถึงบริการเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี

๑๐.บทเรียนที่ได้รับ :

- ๑.โรงพยาบาลได้สร้างความตระหนักให้ความสนใจผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมมากขึ้น
- ๒.ผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมมีอาการปวดเข่าทุเลาลง การรักษาด้วยหัตถการด้านการแพทย์แผนไทยด้วยวิธีการพอกเข้าเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น และผู้สูงอายุมีทางเลือกในการรักษาอาการข้อเข่าเสื่อมเพิ่มขึ้น
- ๓.การทำงานเป็นทีมแบบมีส่วนร่วมช่วยเพิ่มโอกาสพัฒนาให้งานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์
- ๔.มีระบบการดูแลผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมที่ชัดเจนขึ้น
- ๕.เจ้าหน้าที่มีทักษะในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายนอกและภายในโรงพยาบาลมากขึ้นเช่น รพ.สต., องค์กรท้องถิ่น เป็นต้น

การติดต่อกับทีมงาน :นางสาวณัฐริญา กาฬพงษ์ โรงพยาบาลประจักษ์ศิลปาคม ๒๔๕ ม.๓ ตำบลนาม่วง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุตรดิตถ์ ๔๑๑๑๐ โทรศัพท์ ๐๘๒-๕๙๐๖๓๐๔
email : nut๘๒๔๘๑๑@gmail.com